

ชื่อเรื่อง	แอนโทไซยานินในดอกกล้วยไม้พันธุ์แท้ 3 สายพันธุ์ในเผ่า VANDEAE Lindley
ผู้แต่ง	นิศยา จันกา เถลิ้มชัย วงษ์อารี และศิริชัย กัลยาณรัตน์
ที่มา	วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร ปีที่ 39 ฉบับที่ 3 (พิเศษ). 2551. หน้า 339-342.
คำสำคัญ	กล้วยไม้; แอนโทไซยานิน; สีของกลีบดอก

บทคัดย่อ

กล้วยไม้ในเผ่า VANDEAE Lindley มีความหลากหลายทางพันธุกรรม จึงทำให้มีความแตกต่างกันของสายพันธุ์ ทั้งในด้านรูปร่างดอก สี และกลิ่น ความหลากหลายในด้านสีของดอกกล้วยไม้เกิด เนื่องจากการสะสมรงควัตถุ และ/หรือ มีรูปแบบการสะสมรงควัตถุที่แตกต่างกัน ในงานวิจัยนี้จึงได้ศึกษาชนิดและรูปแบบการสะสมแอนโทไซยานินในดอกกล้วยไม้ พันธุ์แท้ในเผ่า VANDEAE จำนวน 3 สายพันธุ์ ที่มีสีของกลีบดอกแตกต่างกัน คือพันธุ์กุหลาบมาลัยแดง (*Aerides multiflora* Roxb.) มีกลีบดอกอยู่ในช่วงสีแดง ไอยเรศ (*Rhynchostylis retusa* (L.) Blume) มีกลีบดอกอยู่ในช่วงสีแดง-ม่วง และฟ้ามูย (*Vanda coerulea* Griff. ex Lindl.) ซึ่งกลีบดอกมีสีฟ้าอ่อน โดยฟ้ามูยมีปริมาณแอนโทไซยานินมากที่สุดเท่ากับ 6.47 มิลลิกรัมต่อ 100 กรัมน้ำหนักสด รองลงมาได้แก่ กุหลาบมาลัยแดงเท่ากับ 2.45 มิลลิกรัมต่อ 100 กรัมน้ำหนักสด ส่วนไอยเรศมีน้อยที่สุดเท่ากับ 0.83 มิลลิกรัมต่อ 100 กรัมน้ำหนักสด และเมื่อทำการเปรียบเทียบกับรูปแบบ สารแอนโทไซยานินที่แยกได้จากเครื่อง HPLC ระหว่างดอกกล้วยไม้กับสารสกัดจากพืชอ้างอิงที่มีรายงานมาแล้วได้แก่ องุ่นดำ สตรอเบอร์รี่ ดอกอัญชัญ และกะหล่ำปลีสีม่วง พบว่าดอกกล้วยไม้ที่มีกลีบดอกอยู่ในโทนสีแดงส่วนใหญ่ประกอบด้วยอนุพันธ์ของแอนโทไซยานินชนิดไซยานินเป็นหลัก ซึ่งดอกไอยเรศประกอบด้วยแอนโทไซยานินที่มาจากไซยานิน อย่างไรก็ตามกุหลาบมาลัยแดงซึ่งมีสีแดงเช่นเดียวกับไอยเรศ มีแอนโทไซยานินชนิดไซยานินร้อยละ 96.13 และพิลาร์โกนินินร้อยละ 3.87 ส่วนฟ้ามูยซึ่งมีดอกสีฟ้าอ่อนพบ แอนโทไซยานินอยู่ 2 ชนิด คือไซยานินร้อยละ 52.43 และเคลฟีนินินร้อยละ 47.57